

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS FŐ BEVÉTELEI FEJEZET 2006. ÉVI VÉGREHAJTÁSA

1. CÍM: VÁLLALKOZÁSOK KÖLTSÉGVETÉSI BEFIZETÉSEI

1/1. ALCÍM: TÁRSASÁGI ADÓ

A 2006. évi költségvetés társasági adó címén 455,9 milliárd forint bevétellel számolt. A tényleges bevétel 468,7 milliárd forint lett, amely 2,8%-kal több a tervezettnél. Az előirányzatot meghaladó teljesítést az adózás előtti nyereség, az adóalap tervezettnél magasabb összege okozta.

A központi költségvetésnek az előző esztendőhöz képest 2006-ban 9%-kal több bevétele származott a társasági adóból, amely – az infláció 3,9%-os mértéke mellett – az adóbevétel reálértékének növekedését mutatja. A bruttó társasági adófizetés összege 2006-ban 541,1 milliárd forint volt, amely az előző évhez viszonyítva 5,2%-os növekedést jelent. Az adózóknak történő kiutalás összege a 2006. évben 72,4 milliárd forint volt, amely 14%-kal kevesebb a 2005. évi összegnél.

Az adóterhelés egy makroszintű mutatója, a GDP-arányos adóbevétel a 2005. évi 1,9%-ról 2006. évre 2%-ra emelkedett. Az adózás előtti nyereségre vetített fizetendő társasági adó (átlagos adóterhelés) hányadosa a 2005. évi 7,5%-ról 2006-ban – az előzetes számítások szerint – 0,8 százalékponttal, 8,3%-ra nőtt.

Az év egyes időszakaiban realizált adóbevételt vizsgálva kiemelendő, hogy a decemberi hónap – a vállalkozások számára előírt ún. feltöltési kötelezettség miatt – továbbra is meghatározó. A 2006. évben ekkor folyt be az éves összes adóbevétel 37,2%-a, 174,2 milliárd forint, amely az előző évi részarányánál 0,3 százalékponttal alacsonyabb.

A társasági adóbevételnél 2006-ban tapasztalt, az előző évhez viszonyított 9%-os átlagos növekedésen belül, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal adatai alapján, a következő ágazatok adóbefizetéseit szükséges kiemelni:

- A jelentősebb szektorok közül növelték a befizetéseiket a híradástechnikai termékek, készülékek gyártása ágazatba tartozó adózók (a kiutalások erőteljes csökkenése miatt a bevétel 2005-ről 2006-ra közel 13-szorosára növekedett), a fémalapanyag, fémfeldolgozási termékek gyártásával foglalkozó cégek (42%-os növekedés), az építőipari vállalkozások (32%-os növekedés), valamint az ingatlanügyletek, gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatások ágazatban működő cégek (24%-os növekedés).
- Számos ágazatban csökkent a társasági adófizetés, így a jelentősebb szektorokat tekintve a vegyi anyag, termék gyártásával foglalkozó vállalkozásoknál (12%-os csökkenés), az élelmiszer, ital gyártása ágazatba sorolt cégeknél (6%-os csökkenés), a villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás ágazatban működő adózóknál (2%-os csökkenés).

A vállalkozások által 2006-ban befizetett társasági adóból a következő négy ágazatban tevékenykedő adózók befizetéseinek a részaránya volt a legmagasabb: a pénzügyi

tevékenység (25,9%), a feldolgozóipar (20%), a kereskedelem (16,9%), valamint az ingatlanügylek, gazdasági szolgáltatás (16,5%).

1/2. ALCÍM: HITELINTÉZETEK ÉS PÉNZÜGYI VÁLLALKOZÁSOK KÜLÖNADÓJA

A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások különadója címén a 2006. évi költségvetés 36,1 milliárd forintnyi bevételt irányzott elő. A tényleges bevétel 35,3 milliárd forint volt, s így a különadó alanyai az előirányzatnál 0,8 milliárd forinttal, 2,1%-kal kevesebb különadót fizettek a központi költségvetésbe. A különadót a vállalkozásoknak két évig (2005-ben és 2006-ban) kellett fizetniük a kamatkülönbözet alapján (6%-os mértékkel), vagy – választásuk szerint – az adózás előtti eredmény után (8%-os mértékkel).

1/3. ALCÍM: BÁNYAJÁRADÉK

2006-ban a bányajáradék bevétel 33,6 milliárd forint volt, ami közel 10 milliárd forinttal haladta meg az előző évi teljesítést, és csaknem 5 milliárd forinttal pedig az előirányzott összeget. A bányajáradék mintegy 90%-a a kőolaj és a földgáz kitermeléséből származik. Az előző évhez viszonyítva a legjelentősebb növekedés - több mint 8 milliárd forint - a szénhidrogén után befizetett bányajáradék összegében jelentkezett, amely elsősorban a földgáz fajlagos értékének 42%-os, valamint a kőolaj fajlagos értékének 26,7%-os emelkedése miatt következett be. A növekedésben – 1 milliárd forint összegben - szerepet játszott a bányászatról szóló törvény módosítása szerint a megkutatott, de határidőre termelésbe nem állított bányatelkek meghosszabbítása után fizetett térítés, valamint a MOL által szerződésben vállalt - 12% helyett fizetett 12,6%-os - magasabb bányajáradék-mérték is. Bányajáradék fizetési kedvezményben 2006-ban - összesen 2 milliárd forint értékben - két vállalkozás részesült: a Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. és a MECSEK-ÖKO Környezetvédelmi Zrt.

1/5. ALCÍM: JÁTÉKADÓ-BEVÉTEL

2006. évben a központi költségvetés játékadó-bevétele 71,5 milliárd forint volt, amely az előirányzatot 1,1%-kal, az egy évvel ezelőtti teljesítést pedig 7,7%-kal haladta meg. A bevétel növekedés elsősorban a pénznyerő automaták játékadójának 2005. szeptemberi emelkedésével hozható összefüggésbe, annak ellenére, hogy a piacon működő gépek száma csökkent. A magyar szerencsejáték piac szerkezete, résztvevőinek köre 2006-ban sem változott. Az állami szerencsejáték szervező továbbra is monopolhelyzetben volt, a számsorsjátékokból és a sorsjegyekből 2005. évhez képest elért 5,7%-os játékbévétele növekedés a kínálat-bővítés, a hatékonyabb piaci munka, valamint a nem kiugró, de azért jelentősebb halmozódások eredményeként, az alapjátékok számának mintegy 5%-os növekedéséből adódott. A központi költségvetés játékadó-bevételének mintegy 44%-a a pénznyerő automaták üzemeltetéséből származott, 53%-át fizette be a sorsolós játékokat és fogadásokat szervező állami játékszervező, a fennmaradó 3%-ot pedig a kaszinók befizetései tették ki. Az előző évekhez hasonlóan a kaszinók játékadó befizetéseinek aránya kismértékben tovább csökkent.

1/6. ALCÍM: EGYSZERŰSÍTETT VÁLLALKOZÓI ADÓ

Az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) címén a 2006. évi költségvetés eredeti előirányzatként 106,9 milliárd forint bevétellel számolt. A költségvetési törvény

módosítása év közben 154,4 milliárd forintra emelte az előirányzatot, amely növelés háttérében az adószabályok 2006. októberi változása állt: az adókulcs 15%-ról 25%-ra emelkedett, továbbá megjelent a decemberben esedékes feltöltési kötelezettség.

A tényleges bevétel 143,1 milliárd forint lett, vagyis a vállalkozások a módosított előirányzatnál 7,3%-kal kevesebb EVA-t fizettek a központi költségvetésbe. Ez a bevétel azonban az előző évhez viszonyítva 56,6%-os növekedést mutat. Az EVA szerint adózók száma 2006-ban megközelítette a 100 ezret. Ez hozzávetőleg 2 ezerrel több, mint a 2005. évre adóbevallást benyújtó vállalkozások száma.

A módosított törvényi előirányzatnál kevesebb adóbevétel kialakulását a tervezettnél kisebb 2006. évi adóalap, és az adózói magatartás adószabályok évközi változását követő módosulása (a 25%-os adókulccsal érintett IV. negyedévről a számlázást előrehozták a 15%-os adókulccsal „terhelt” III. negyedévre) okozta.

1/7. ALCÍM: ÖKOADÓ

1/7/1. Energiaadó

2006. évben energiaadó címén 12,5 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek. Az adóbevétel az éves előirányzatot (12 milliárd forint) 0,5 milliárd forinttal (4,2%-kal) haladta meg. A szerényebb adóemelkedés háttérében a változatlan adótétel, és az energiatakarékosabb technológiák számítottnál gyorsabb elterjedése áll.

1/7/2. Környezetterhelési díj

A befizetés összege 6,1 milliárd forint volt, amelyből mindössze 0,5 milliárd forint visszatérítés történt, ezáltal a pénzforgalmi bevétel 5,6 milliárd forint lett. A környezetterhelési díj tehát elmaradt a tervezett 9 milliárd forinttól, az éves előirányzat 62%-a teljesült. A havi, illetve negyedévi adatok ez évben is jelezték, hogy jelentősen alacsonyabbak a befizetésként figyelembe vehető értékek. A 2005. évi jóváírásokhoz képest azonban javuló tendencia figyelhető meg, hiszen a befizetés 1,5 milliárd forinttal meghaladta az előző évit. Ehhez az is hozzájárult, hogy a környezetterhelési díjról szóló törvény előírása szerint a díjfizetési kötelezettség mértéke nőtt. A visszatérítés összege az idén kevesebb lett, valószínű, hogy a környezetszennyezést csökkentő beruházást már tavaly lezárták az érintett vállalatok. Összességében a múlt évihez képest 2,4 milliárd forinttal lett kedvezőbb az ez évi díjbevétel.

1/8. ALCÍM: EGYÉB BEFIZETÉSEK

Az egyéb befizetések jogcímen 2006-ban 35,2 milliárd forint volt a bevétel. Ez a teljesítés közel 50%-kal, 11,2 milliárd forinttal túllépi az előirányzatot, és 14 milliárd forinttal az előző évi bevételt. A túlteljesülés alapvetően a II. félévben megvalósítható pótlék nélküli önellenőrzések kivételes lehetőségével hozható összefüggésbe. Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 240. §-a értelmében a 2006. június 9-ét megelőzően bevallott és a 2006. december 31-éig helyesbített adó különbözete után önellenőrzési pótlék fizetési kötelezettség nem terheli az adózót, ha az adóhatóság ellenőrzését megelőzően feltárja, hogy az adó alapját, az adót nem a jogszabálynak megfelelően állapította meg és bevallását önellenőrzéssel módosítja.

1/9. ALCÍM: KÜLÖNADÓ

A társas vállalkozásoknak 2006. szeptember 1-jétől 4%-os mértékű különadót kell fizetniük a korrigált adózás előtti eredmény után. A 2006. évi költségvetési törvény módosítása a különadó címén 40 milliárd forint bevételt irányzott elő. A 2006. évi teljesítés 50,9 milliárd forint volt, amely az előirányzathoz képest 27,4%-os többletet jelent. Az éves bevétel szinte egésze decemberben folyt be. A költségvetési előirányzatot felülmúló bevétel háttérében a tervezettet meghaladó adóalap áll.

2. CÍM: FOGYASZTÁSHOZ KAPCSOLT ADÓK

2/1. ALCÍM: ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

2006. évben 1832 milliárd forint nettó áfa bevétele származott a költségvetésnek, ami az eredeti előirányzatot 41 milliárd forinttal, közel 13%-kal, a módosított előirányzatot pedig 2 milliárd forinttal haladta meg. A nettó áfa egyenleg a 3090,3 milliárd forintos bruttó befizetés (ebből mintegy 292,7 milliárd forint a VPOP által az import- és dohánytermékek után beszedett áfa), valamint az 1258,3 milliárd forintot kitevő visszautalások eredőjeként adódik.

2006-ban az előző évhez képest, mind a makrogazdasági folyamatok, mind pedig a szabályozás változások csak az áfa bevételek mérsékelt ütemű növekedését tették lehetővé. A bruttó áfa bevételek alakulását pozitív irányba befolyásoló makrogazdasági mutatók közül az ipar belföldi értékesítési volumene 4%-kal, a kiskereskedelmi forgalom volumene 4,4%-kal és a fogyasztói árindex pedig 3,9%-kal nőtt, amely a növekedési ütem mérséklődését mutatja a korábbi évekhez képest. Egyúttal az áfa kiutalásokat növelő tényezők közül az export esetében továbbra is dinamikus felfutás volt tapasztalható. Az áfa kulcs változások közül a fogyasztás mintegy 55%-át érintő normál kulcs 5 százalékpontos csökkenése egész évben éreztette a hatását. Ugyancsak az áfa bevételek csökkenésének irányába hatott a sajtótermékek, kotta, énekeskönyv 5%-os áfa kulcs alá sorolása, illetve, hogy 2006. szeptember 1-jétől 50%-ról 70%-ra emelkedett a telefonszolgáltatásokra jutó áfa levonható aránya. Ezzel szemben csak az utolsó negyedévi áfa bevételeket növelte a fogyasztás mintegy harmadát érintő 15%-os kedvezményes áfa kulcs 20%-ra emelése.

A 2006. évi bruttó áfa bevétel kisebb mértékű, 22,2 milliárd forintos növekedést mutatott a bázis időszakhoz képest. A dohánytermékek után beszedett áfa bevétel 5,8%-kal, 3,9 milliárd forinttal marad el a 2005. évitől. A 2006. évi áfa kiutalások szintje 1,9%-kal, 24,5 milliárd forinttal volt alacsonyabb az előző évhez képest. Ezen tényezők eredőjeként az 1832 milliárd forintos 2006. évi nettó áfa bevétel összességében 2,6%-os, 46,7 milliárd forintos növekedést mutat a bázis időszak adatához képest.

2/2. ALCÍM: JÖVEDÉKI ADÓ

2006. évben jövedéki adó címén 760,8 milliárd forint bevétel származott a költségvetésnek, amely az eredeti előirányzatot 10,7%-kal, a módosított előirányzatot pedig 3,5%-kal haladta meg. A jövedéki adó hatálya alá tartozó mindhárom termékkörben kedvezően alakultak az adóbevételek. A 2005. évi teljesítéshez viszonyítva az adóbevétel több mint 90 milliárd forinttal, 13,4%-kal nőtt, mely az adóemelésekkel, valamint a jövedéki termékek legális forgalmának növekedésével magyarázható.

Az üzemanyagok esetében a 490,7 milliárd forintos befizetések és a 28 milliárd forintos kiutalások eredményeként az adóbevétel 462,7 milliárd forint volt, amely 8,3%-kal magasabb az előző évinél. 2006. év során – az előző évekhez hasonlóan - az üzemanyagok jövedéki adója nem változott, így a növekedés teljes egészében a forgalomélénkülés hatásának tudható be. A nemzetközi gazdasági integrációval párhuzamosan az áruszállítás folyamatosan bővül. Ez tükröződik a gázolaj volumenének közel 11%-os emelkedésében. Kedvező a benzinforgalom 4%-ot meghaladó növekedési üteme is. Az előnyös üzemanyag forgalmi adatokhoz jelentősen hozzájárult a VPOP hatékony fellépésének köszönhetően az értékesítés legális forgalom irányába történő áttérődése. A dohánytermékek jövedéki adóbevétele 213,3 milliárd forint volt, 23%-kal magasabb az előző évhez képest. Az adóbevételi növekmény a 2006. januári és szeptemberi adóemeléseknek, valamint a legális forgalom elmúlt évhez mért kedvező alakulásának tudható be. Ez utóbbiban szerepet játszott az, hogy az év második felétől szigorodott a jövedéki eljárás rendje, és fokozott ellenőrzések zajlottak a határon. A cigaretta szabadforgalmának évek óta tartó visszaesése a terméket sújtó adóterhek és az ezt követő kiskereskedelmi árak emelkedése ellenére a visszajára fordult, és közel 12%-os volumennövekedést sikerült elérni a 2005. évhez viszonyítva. A dohánytermékek piacán tapasztalható árverseny következtében a jövedéki adóemelés nem járt együtt az árak ugyanekkora emelkedésével. A szeszesitalok és egyéb termékek jövedéki adóbevétele 84,8 milliárd forint volt, 23%-kal magasabb a bázisnál. A növekedésben a forgalom élénkülése, valamint az év során két alkalommal végrehajtott adóemelések egyaránt szerepet játszottak.

2/3. ALCÍM: REGISZTRÁCIÓS ADÓ

2006. évben regisztrációs adó címén a költségvetésnek 88,4 milliárd forint bevétele származott. Az adóbevétel az éves előirányzatot 7,3 milliárd forinttal, 9%-kal haladta meg. Az előirányzat túlteljesülésében szerepet játszott az, hogy az 5 százalékpontos áfa kulcs csökkentés ellentételezésén felül a regisztrációs adó áfa alapból való kikerülése miatti további adóemelés az előirányzaton felüli többletként jelentkezett. Az adóbevételekre ugyanakkor negatív hatást gyakorolt a gépjármű értékesítések jelentős visszaesése. Ezzel együtt is 2006. évben a 2005. évi teljesítéshez képest jelentős – több mint 20 milliárd forintos, közel 30%-os – növekedés történt. Az év eleji adóemelés, amely struktúrájában eltérő, ugyanakkor összességében változatlan adótartalmat eredményezett, a kedvezőbb környezetvédelmi besorolású gépjárművek esetében átlagban nem gyakorolt számottevő hatást az árakra. A százalékos adó tételes adóval való ellentételezése minden egyes (motor típus és teljesítmény alapján meghatározott) adókategóriánál külön-külön került meghatározásra, az adott kategóriára jellemző átlagár figyelembevételével. Az egyes adókategóriákon belüli átlagosnál drágább (általában korszerűbb) gépjárműveknél valamelyest csökkent, az alacsonyabb árú gépjárműveknél némileg növekedett az összadótartalom. Az alacsonyabb környezetvédelmi kategóriába tartozó használt gépkocsik esetében az adótábla szerinti kiinduló adótételek jelentős, több mint kétszeres emelését az áfa kulcs csökkentésén túlmenően mérsékelte az avultatás bevezetése, melynek következtében a behozott átlag 4-5 éves gépkocsik esetében ténylegesen az adótáblában szereplő tételekhez képest mintegy 35-40%-kal kevesebb regisztrációs adót kellett fizetni.

3. CÍM: LAKOSSÁG KÖLTSÉGVETÉSI BEFIZETÉSEI

3/1. ALCÍM: SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

A 2006. évre vonatkozó költségvetés előirányzatként 1569,1 milliárd forint államháztartási szintű személyi jövedelemadó bevétellel számolt, amelyből a központi költségvetést megillető befizetés 1095,4 milliárd forint, míg a helyi önkormányzatok részesedése 473,7 milliárd forint volt. A személyi jövedelemadóból ténylegesen befolyt államháztartási bevétel 1579,8 milliárd forint lett (az 1677,1 milliárd forintos bruttó befizetést 97,3 milliárd forintnyi kiutalás csökkentette), amely teljesítés az előirányzathoz képest némi - 10,7 milliárd forintos, 0,7%-os - többletet mutat. A központi költségvetést megillető bevétel 1119,1 milliárd forint, míg a helyi önkormányzatok részesedése 460,7 milliárd forint volt.

A 2006. évben realizált személyi jövedelemadó bevétel az államháztartás szintjén 142,1 milliárd forinttal, 9,9%-kal volt több a 2005. évi bevételnél. A bruttó befizetések összege 160,5 milliárd forinttal, 10,6%-kal emelkedett, míg a kiutalások összege 18,4 milliárd forinttal, 23,3%-kal nőtt. Az adóbevétel évek közötti növekedése meghaladta a 2006. évi 3,9%-os infláció mértékét, vagyis reálértéken az államháztartás személyi jövedelemadóból származó bevétele 2006-ban növekedett. A személyi jövedelemadóból származó, államháztartási szintű adóbevétel 2006-ban tapasztalt közel 10%-os növekedése meghaladta a folyóáras bruttó hazai termék 7,7%-os emelkedését, így a személyi jövedelemadó-bevétel/GDP hányados 2005 és 2006 között 6,5%-ról 6,7%-ra nőtt, amely az elvonás növekedését jelenti. A terhelés növekedését igazolja az is, hogy – az előzetes számítások szerint – az összevont adóalapra vetített átlagos adóterhelés 2005. évi 18,9%-ról és 2006. évre 19,5%-ra, 0,6 százalékponttal nőtt.

3/2. ALCÍM: EGYÉB LAKOSSÁGI ADÓK

2006. évben a költségvetésnek a bérfőzési szeszadóból 7,3 milliárd forint bevétele származott. Az adóbevétel az éves előirányzatot 3,8 milliárd forinttal haladta meg, így az több mint kétszeresével teljesült túl. A befizetés a 2005 év teljesítéséhez képest 4,2 milliárd forinttal növekedett. A bevételi többlet elsősorban a gyümölcsstermés szempontjából kedvező időjárásnak, másodsorban pedig az év eleji és évközi adóemelésnek köszönhető.

3/4. ALCÍM: LAKOSSÁGI ILLETÉKEK

Az illetékbefizetésekből a központi költségvetésnek 111,1 milliárd forint bevétele származott, ami a 2005. évi bevételhez viszonyítva 0,7 milliárd forintos csökkenést, az előirányzathoz viszonyítva pedig 8,1 milliárd forint növekedést mutat. A központi költségvetést 2006-ban is az illetékbélyegből befolyt bevétel 100%-a, az illetékhivatalok által beszedett illetékbevétel 50%-a illette meg azzal a kitéttel, hogy a 2005. június 30-án nyilvántartott hátralék végrehajtásából származó bevételnek csak a 20%-a került a központi költségvetés alrendszerébe.

2006-ban az egyes illetékbevételi fajták esetében eltérő hatások, tendenciák érvényesültek. Az öröklési illetékbevétel 0,1 milliárd forinttal, 6,4 milliárd forintra növekedett, az ajándékozási illetékbevétel szintén 0,1 milliárd forinttal, de 1,3 milliárd forintra csökkent, a visszterhes ingatlanátruházási illetékbevétel 2,2 milliárd forinttal, 47,9 milliárd forintra, a visszterhes gépjárműátruházási illetékbevétel 0,6 milliárd

forinttal, 10,2 milliárd forintra növekedett, az eljárási illetékbevételek pedig 3,5 milliárd forinttal, 45,3 milliárd forintra csökkent 2006-ban. A vagyonszerzési illetékek erőteljes, 4,5%-os növekedését a visszerthes ingatlanátruházási illeték hatékonyabb beszedése, valamint a gépjárműátruházási illetékmérték évközi emelkedése eredményezte. A vagyonszerzési illetékbevételek növekedését azonban azonos nagyságrendű eljárási illetékbevételek csökkenés oltotta ki, amely az eljárási illeték hatókörének szűkülésére (a földhivatali eljárások esetén az eljárási illetéket igazgatási szolgáltatási díj váltotta fel) vezethető vissza.

4. CÍM: EGYÉB KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK

4/1. ALCÍM: VEGYES BEVÉTELEK

Az egyéb költségvetési bevételek 2006-ban 20,7 milliárd forintot (486,2%) tettek ki, amely összetevői a következők szerint alakultak:

Az egyéb vegyes bevételekből mintegy 15,1 milliárd forint folyt be a központi költségvetésbe az időszak folyamán, ez több mint ötszöröse az eredeti előirányzatnak. A többszörös eltérést elsősorban a Gazdasági Versenyhivatal által kivetett verseny-felügyeleti bírság 8,3 milliárd forintos befizetése, illetve a 2030/2006. (III. 1.) Korm. határozat alapján a Honvédelmi Minisztériumnak az általános tartalék terhére visszapótlási kötelezettség mellett nyújtott 3 milliárd forintos támogatás visszafizetése magyarázza, mely utóbbi tételt – összhangban az Áht. 26. § (4) bekezdésében foglaltakkal – az egyéb vegyes bevételek között kellett elszámolni. Az önkormányzatok 1,2 milliárd forint kamatot fizettek be a jogtalanul igénybe vett támogatások után, és a maradványok visszafizetéséből mintegy 2 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek. A korábban átutalt összegekből a felszámolók 13 millió forintot fizettek vissza. Az állami kezességek vállalásához kapcsolódóan 2006-ban 54 millió forint összegű kezességvállalási díj folyt be a központi költségvetésbe. Ennek döntő része, 51 millió forint egyedi kezességek vállalásához kötődik (az egyedi kezességek esetén az adott évi költségvetési törvény határozza meg a kezesi díj maximumának mértékét, ezen belül a Kormány dönt a díj tényleges mértékéről):

- az EKO Kft. hiteltartozásához a 1045/2005. (V. 13.) Korm. határozattal vállalt kezesség kapcsán a tőketartozás 0,65%-ának megfelelő, 12 millió forint szerződéskötési díj folyt be a költségvetésbe;
- a MÁV Zrt. a 1113/2005. (XI. 29.) Korm. határozat alapján a hitel tőkeösszege 0,1%-ának megfelelő, 21 millió forint díjat fizetett;
- a Ganz Transelektro Villamossági Zrt. a 1015/2006. (II. 15.) Korm. határozat alapján a hitel kezességvállalással arányos tőkeösszege 0,8%-ának megfelelő, 18 millió forint díjat fizetett.

A korábban lehívott egyedi és jogszabályi kezességekből, valamint viszontgaranciákból keletkező állami követelések érvényesítéséből 2006-ban együttesen 5,6 milliárd forint (378,7%) bevételt könyvelhetett el a központi költségvetés. Ennek legnagyobb tétele, mintegy 4,2 milliárd forint az egyedi kezességekből származó követelések visszatérülése, amelyből 4059 millió forintot

nem pénzforgalmi bevételként számolt el a költségvetés. 2006-ban a hitelnyújtó beváltotta a Magyar Televízió Zrt. 4.000 millió forint (tőke)összegű hiteléhez kapcsolódó állami kezességet. A 2006. évi költségvetési törvény módosítása során az Országgyűlés elengedte a Magyar Televízió Zrt-vel szembeni – az állami kezesség érvényesítéséből származó – állami követelést. Az államháztartási törvény 14. §-ának (1) bekezdése szerint az elengedést el kell számolni a költségvetésben kiadásként (XXII. PM fejezet, 32. cím). E nem pénzforgalmi kiadás-elszámolással szemben a kezesség-visszatérülések között megjelenő bevétel-elszámolás áll. A fennmaradó összeg több - a fenti összeghez viszonyítva – kisebb tételből áll, amelyek közül nagyságrendileg kiemelhető a Hitelgarancia Zrt. 582 millió forintos, és az Eximbank Zrt. 516 millió forintos befizetése. A jogszabályi kezességekből és a viszont-garanciákból keletkező követelésekkel kapcsolatos bevételek jellemzően nagyszámú és relatíve kisebb összegű befizetésekből származnak.

5. CÍM: KÖLTSÉGVETÉSI BEFIZETÉSEK

5/1. ALCÍM: KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK

A központi költségvetési szervek befizetési kötelezettségeinek 2006. évi tervezett összege 18,9 milliárd forint volt, a tényleges teljesítés azonban elérte a 110,5 milliárd forintot. Ebből a legnagyobb tételt a 2005. évi előirányzat-maradvány terhére előírt befizetési kötelezettségek tették ki, melyek összege 83,3 milliárd forint volt. Ebből önmagában az Energiagazdálkodási cél-előirányzat 2005. évi kötelezettségvállalással nem terhelt maradványának a befizetése 50,4 milliárd forintot tett ki.

További jelentősebb befizetési jogcímek voltak:

- a költségvetési törvényben meghatározott bevételek – áru és készlet-értékesítés bevétele, szolgáltatások ellenértéke, bérleti és lízingdíj bevételek – 5%-ának kincstári vagyon utáni részesedés címén előírt befizetése;
- a kizárólag saját bevételből gazdálkodó – a költségvetési törvényben meghatározott – intézmények tételesen megadott összegű befizetése;
- a központi költségvetési szervek vállalkozási tevékenységből keletkező nyeresége – a társasági adó általános mértékével megegyező – 16%-ának befizetése;
- a központi költségvetési szervek vagyonkezelésében lévő ingatlanok értékesítéséből származó bevételnek a központi költségvetés központosított bevételét képező hányada;
- a cégbejegyzések közzétételének költségtérítése.

5/2. ALCÍM: HELYI ÖNKORMÁNYZATOK BEFIZETÉSEI

A helyi önkormányzatok befizetéseinek címen 2006. évben a 6,5 milliárd forintos éves előirányzat 239,9%-a, 15,6 milliárd forint került befizetésre. Ez az összeg a 2005. évi teljesítéssel közel azonos. E bevétel alapvetően a 2005. évi zárszámadással és az Állami Számvevőszék megállapításaival, valamint a könyvvizsgálók „hitelesítési” munkájával kapcsolatban – döntően a normatív állami támogatások tervezésével, valamint a központosított, a címzett- és céltámogatások elszámolásával összefüggésben – jogtalanul igénybe vett támogatások évközi visszafizetéséből

származik. Hozzájárul továbbá a helyi önkormányzatok ellen – a 2004. évi zárszámadással összefüggésben - benyújtott inkasszók teljesülése is.

5/3. ALCÍM: ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK BEFIZETÉSEI

A Munkaerőpiaci Alap teljesítette az előírt 82 milliárd forint költségvetési befizetést: a munkanélküli ellátórendszer változásával összefüggő 30 milliárd forintot, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatására szolgáló 52 milliárd forintot.

6. CÍM: ÁLLAMI VAGYONNAL KAPCSOLATOS BEVÉTELEK

Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek eredetileg 241 464,9 millió forint összegű előirányzata 2006. év folyamán a kincstári vagyon hasznosításával kapcsolatos bevételek tervezettől eltérő alakulása miatt 24 828,9 millió forintra csökkent (a csökkenésről részletesebben a 6.3. alcím indoklása szól). A 2006. évi tényleges bevételek (33 033,1 millió forint) meghaladták a módosított előirányzatot részben az osztalék-bevételek kedvező alakulása, részben az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek értékesítése miatt.

6/1. ALCÍM: OSZTALÉKBEVÉTELEK

Az osztalék bevételekből tervezett 16 950 millió forinttal szemben 2006-ban 22 857 millió forint folyt be a költségvetésbe. Az osztalékok közel 65%-át az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: ÁPV Zrt.) fizette be a költségvetésbe.

Az ÁPV Zrt. által befizetett osztalék bevételek főbb tételei a következők voltak:

millió forintban		
A társaság megnevezése	2006. évi terv	2006. évi tény
Richter Nyrt.	2 100,0	2 795,6
MOL Nyrt.	2 100,0	4 108,0
Szerencsejáték Zrt.	2 000,0	2 000,0
Magyar Posta Zrt.	1 000,0	3 000,0
FHB Rt.	800,0	1 000,0
Budapest Airport Zrt.	0,0	822,0
Autóbusz Inveszt Kft.	500,0	500,0
Egyéb	450,0	522,9
Összesen:	8 950,0	14 748,5

A többlet elvonásokat a társaságok tervezettnél jobb 2005. évi eredménye tette lehetővé. Ahol az állam kisebbségi tulajdonos (pl. Richter Nyrt., MOL Nyrt.), az ÁPV Zrt-nek nem volt ráhatása az osztalék-elvonás mértékére. Előre nem tervezett osztalék érkezett a Budapest Airport Zrt-től. A társaság 2005. évi értékesítése során a 2005. évi várható eredmény alapján a társaság még 2005-ben osztalék-előleget fizetett az államnak. A 2006. évi befizetés még ehhez az ügylethez kapcsolódott, ekkor rendezte a társaság a várható és a tényleges eredmény különbözetéből adódó osztalék-kötelezettségét.

A további osztalék bevételek a 2006. évi költségvetési törvény 5. §-ának (11) bekezdésében foglaltak alapján érkeztek a költségvetésbe. A költségvetési törvény ugyanis előírja, hogy azok az osztalék bevételek is a központi költségvetést illetik meg, amelyek az állam vállalkozói vagyonaiba tartozó, de nem az ÁPV Zrt. által kezelt társaságoktól származtak.

E rendelkezés alapján érkezett - a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium a tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó - MFB Rt-től a bank 2005. évi eredménye utáni 8 000 millió forint összegű befizetés. További, együttesen 108,9 millió forint összegű befizetés alapvetően szintén a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által felügyelt cégektől érkezett, amelyek közül kiemelkedik a MAVIR Zrt. 100 millió forint összegű osztaléka.

6/2. ALCÍM: KONCESSZIÓS BEVÉTELEK

A koncessziós díjakból 7917,6 millió forint bevétele származott a költségvetésnek.

Infrastruktúrával kapcsolatos koncessziós és árverési díj címen 2006-ban – pénzforgalmi szemléletben – 6246,1 millió forint bevétel teljesült, ami lényegében megegyezett az előirányzattal. A befolyt összeg jelentős részét (5,5 milliárd forint) az IMT 2000/UMTS harmadik generációs mobilszolgáltatáshoz szükséges frekvenciahasználati jogosultság 2004. év végén történt értékesítésének tavaly esedékes törlesztő részlete tette ki. A fennmaradó mintegy 0,7 milliárd forintot éves koncessziós díjként a három mobilszolgáltató utalta át.

A játékkaszinók üzemeltetésből származó koncessziós díjbevétel 2006-ban 1671,5 millió forint volt, amely – a korábbi évekhez hasonlóan – 4 játékkaszinó befizetéséből származik. A játékkaszinók koncessziós díját minden évben a KSH által közzétett, a tárgyévet megelőző év fogyasztói árindexével valorizálni kell. Az előirányzat tervezésekor 2006. évre a kormány 3,8%-os fogyasztói árnövekedést irányzott elő, ezzel szemben az infláció 3,6%-os mértékű volt, a tervezett és a tényleges befizetés eltérése alapvetően ebből adódik.

6/3. ALCÍM: KINCSTÁRI VAGYONKEZELÉSSEL ÉS -HASZNOSÍTÁSSAL KAPCSOLATOS KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉST MEGILLETŐ BEVÉTELEK

A kincstári vagyonhasznosításból származó költségvetési bevételek tervezett összege (216 647,5 millió forint) eredetileg 38 847,5 millió forint összegű kincstári vagyonba tartozó ingatlan értékesítésének bevételét tartalmazta, valamint számolt a ferihegyi reptér hasznosítási joga értékesítési bevételének esetleges 2006-ra csúszásával. Tekintettel arra, hogy a reptér hasznosítási bevétele 2005. év végén befolyt a költségvetésbe, továbbá az ingatlan-értékesítés sem valósult meg, a 2006. évi költségvetési törvény módosítása során ezen előirányzat összege – a módosítás benyújtásának időpontjában már befolyt bevétel nagyságrendjével megegyezően – 11,5 millió forintra csökkent. A 2006. évi teljesítés azonban meghaladta a módosított előirányzatot az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek értékesítése miatt.

A 2005-2007. közötti időszakban a Magyar Állam tulajdonában lévő és eladásra szánt 2 374 569 darab CO₂ kibocsátási egység mennyiség mintegy felét, 1 197 000 egységet értékesített a Pénzügyminisztérium elektronikus aukció keretében 2006 decemberében. Az aukcióból származó központi költségvetési bevétel 8 881 740 euró, azaz 2246,7 millió forint volt.

A költségvetési törvény 68. § (6) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek értékesítéséből származó bevételből a Kormány 600-600 millió forintot fordított a XV. Gazdasági és Közlekedési Minisztérium fejezet, 25. cím, 2. alcím, 2. Energiafelhasználási hatékonyság javítása jogcím-csoport, illetve a XVI. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium fejezet, 10. cím, 2. alcím, 9. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével összefüggő feladatok jogcím-csoport előirányzatainak növelésére.

Az említetteken túlmenően 11,4 millió forint összegű bevétele származott a költségvetésnek kincstári vagyona tartozó ingatlanok hasznosításából.

7. CÍM: UNIÓS ELSZÁMOLÁSOK

Az uniós elszámolások cím három különböző, az Európai Unió költségvetésével összefüggő bevételt tartalmaz, összesen 16,9 milliárd forint összegben.

7/1. ALCÍM: EU VISSZATÉRÍTÉS

Az EU visszatérítés előirányzat bevétele közel 7,8 milliárd forintot ért el. A visszatérítés összegét a Csatlakozási Szerződés euróban tartalmazza. A 2006. évi előirányzattól való minimális eltérést a tervezési és a teljesítési árfolyamok különbözete, valamint az a tény okozta, hogy az Európai Bizottság már 2005. decemberében átutalta a 2006. januárban esedékes összeget.

7/2. ALCÍM: VÁMBESZEDÉSI KÖLTSÉG MEGTÉRÍTÉSE

A vámbeszedési költség megtérítése alcímen befolyt bevétel meghaladva a törvényi 7 milliárd forintos összeget, 8,9 milliárd forintra teljesült. A magasabb teljesülés oka a tervezettnél jelentősebb import forgalomnövekedés volt.

7/3. ALCÍM: CUKORILLETÉK BESZEDÉSI KÖLTSÉG MEGTÉRÍTÉSE

A 2006-ban az Unió költségvetése felé a cukortermelés után fizetett cukorilleték-fizetési kötelezettséghez kapcsolódóan a központi költségvetésbe cukorilleték beszedési költség megtérítése alcímen a beszedett illeték 25%-ának megfelelő 200 millió forint folyt be. Ez az összeg jelentősen elmarad a törvényi előirányzattól, aminek hátterében a közösségi cukorpiacot érintő, 2006-ban életbe lépett reformintézkedések állnak.

Dr. Veres János
pénzügyminiszter